

**БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ
НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

**Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти**

«26» листопада 2024 року протокол № 8

Введено в дію наказом директорки

**Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти**

від 27 листопада 2024 року № 01-01/37А-О.Д.

Директорка

Вікторія СИДОРЕНКО

ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

(шифр за ОПП – ОК 6 – дисципліна професійної підготовки)

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 011 Освітні, педагогічні науки

Освітньо-професійна програма: «Педагогіка вищої школи»

Біла Церква 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи» складена відповідно до навчального плану освітньо-професійної програми «Педагогіка вищої школи» спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки галузі знань 01 Освіта/Педагогіка.

Автор-укладач робочої програми

Кулішов Володимир Сергійович, кандидат педагогічних наук,
доцент, доцент кафедри педагогіки, психології та менеджменту

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри
педагогіки, психології та менеджменту Білоцерківського інституту
неперервної професійної освіти
(протокол № 12 від 05 листопада 2024 р.)

Рекомендовано на засідання Ради із забезпечення якості освітньої діяльності
та якості вищої освіти
Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти
(протокол № 4 від 22 листопада 2024 р.)

Затверджено Вченою радою
Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти
(протокол № 8 від 26 листопада 2024 р.)

1. Опис навчальної дисципліни

<i>Найменування показників</i>	<i>Галузь знань, напрями підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень</i>	<i>Характеристика навчальної дисципліни</i>
		заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 4	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка	Обов'язкова
		Рік підготовки
Загальна кількість годин – 120	Спеціальність: 011 Освітні, педагогічні науки	1
		Семестр
		1, 2
		Освітньо-професійна програма: Педагогіка вищої школи
	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Лекції
		8
		Практичні заняття
		10
		Самостійна робота
		102
		Індивідуальні завдання
		Творчі практичні завдання
		Вид контролю - екзамен

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить – 15 % : 85 %.

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни – розкрити закономірності розвитку освіти, процесу навчання і виховання студентської молоді, її наукової та професійної підготовки відповідно до державних та європейських стандартів, потреб суспільства; розробити на цій основі підходи до удосконалення системи формування психолого-педагогічної готовності магістрантів до викладацької та науково-педагогічної діяльності.

Завдання вивчення навчальної дисципліни:

- розкрити основні теоретичні засади філософії педагогіки вищої школи, дидактики, педагогічного менеджменту та теорії виховання;
- дати загальну характеристику сучасного освітнього простору вищої школи, залучити студентів до аналізу його проблем та прогнозування перспектив розвитку;

- сформувати у студентів уміння розв'язувати практичні завдання освітнього процесу у вищій школі;
- удосконалити навички самостійної навчальної роботи, в тому числі уміння опрацьовувати наукові літературні джерела;
- ознайомити з інноваційними технологіями, формами організації, методами, засобами навчання, виховання, управління в системі вищої освіти; прогнозувати перспективи розвитку вищої освіти в Україні в контексті інтеграції у європейський освітній простір.

Перелік компетентностей, що забезпечує навчальна дисципліна:

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК10. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

СК1. Здатність проєктувати і досліджувати освітні системи.

СК2. Здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері освіти й педагогіки.

СК5. Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проєкти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти.

СК6. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в педагогічній, науково-педагогічній та науковій діяльності.

СК8. Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи» здобувачі вищої освіти повинні:

РН1. Знати на рівні новітніх досягнень концепції розвитку освіти і педагогіки, методологію відповідних досліджень.

РН5. Організовувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.

РН6. Розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проєкти у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм.

РН8. Розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей.

РН10. Приймати ефективні, відповідальні рішення з питань управління в сфері освіти/педагогіки, зокрема у нових або незнайомих середовищах, за наявності багатьох критеріїв та неповної або обмеженої інформації.

РН11. Здійснювати консультативну діяльність у сфері освітніх, педагогічних наук.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки вищої школи

Тема 1. Загальні основи педагогіки вищої школи. Тенденції розвитку вищої освіти України початку третього тисячоліття

Місце педагогіки вищої школи в системі педагогічних наук. Зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками.

Методологічні аспекти педагогіки вищої школи. Методологія педагогіки вищої школи у світлі сучасної парадигми науки.

Поняття про цілісний педагогічний процес. Характеристика компонентів цілісного педагогічного процесу у вищій школі. Закономірності педагогічного процесу у вищій школі. Категорії педагогіки вищої школи. Методи педагогіки вищої школи.

Мета, завдання та зміст вищої освіти в Україні. Система освіти в Україні, її структура. Принципи діяльності освітніх закладів.

Стан і тенденції розвитку вищої освіти України початку третього тисячоліття. Болонський процес. Пріоритетні напрями реформування та модернізації вищої освіти в Україні в контексті інтеграції до європейського освітнього простору.

Змістовий модуль 2. Дидактика вищої школи

Тема 2. Організація освітнього процесу у вищій школі

Дидактика як галузь педагогіки вищої школи. Предмет і об'єкт дидактики вищої школи. Організація освітнього процесу у ЗВО. Закони та закономірності навчання.

Зміст освіти. Нормативні документи, що визначають зміст вищої освіти. Навчальний план, навчальна програма і підручник вищої школи. Сутність і структура процесу навчання у ЗВО.

Принципи, методи та засоби навчання у вищому закладі освіти. Дидактичні вимоги до вибору методів навчання у вищому закладі освіти.

Структура процесу оволодіння знаннями, уміннями й навичками, формування компетентності.

Лекції та методика їх проведення. Психолого-педагогічні вимоги до проведення лекції у вищій школі.

Семінарські та практичні заняття у вищих навчальних закладах.

Комплексні форми організації навчання. Дидактичні основи індивідуальних занять.

Педагогічна і виробнича практика студентів. Самостійна робота, вимоги до її організації.

Дистанційне навчання в системі освіти: соціально-економічна потреба, сутність, умови ефективності.

Форми, види і методи організації науково-дослідницької роботи студентів.

Система діагностики знань і умінь студентів у вищому навчальному закладі. Значення та функції оцінювання навчальних досягнень студентів. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю студентів.

Змістовий модуль 3. Виховна функція вищої школи. Педагогічний менеджмент

Тема 3. Система виховної роботи у вищій школі

Системний підхід до організації виховання у ЗВО.

Організація виховної роботи зі студентами у вищій школі. Структура виховного процесу.

Психологічні особливості студентського віку. Типологія студентів.

Принципи виховання. Зміст, напрями, форми і методи виховної роботи зі студентами. Завдання національного виховання студентської молоді у ЗВО. Мотиви виховання. Моральне виховання студентів. Критерії вихованості особистості.

Структура та зміст роботи куратора студентської академічної групи.

Студентський колектив в системі виховання студентської молоді. Методика вивчення особистості студента та академічної групи.

Тема 4. Основи управління у вищій школі. Специфіка професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи.

Педагогічний менеджмент як сучасна теорія управління освітою. Система управління вищим закладом освіти.

Основні поняття теорії педагогічного менеджменту. Загальна характеристика принципів і функцій педагогічного менеджменту. Керівництво ЗВО.

Особливості діяльності викладача ЗВО.

Професійно-педагогічне спілкування й типологія особистості викладача вищої школи.

Педагогічна техніка викладача вищої школи. Профілактика синдрому професійного вигорання.

4. Структура навчальної дисципліни

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				Балів (max)
			годин				
			лк.	лаб.	пр.	СРС	
Змістовий модуль 1 «Загальні основи педагогіки вищої школи»							
1	Лекція 1	Предмет і завдання педагогіки вищої школи	2				3
	Практичне заняття 1	Загальні основи педагогіки вищої школи . Тенденції розвитку вищої освіти України початку третього тисячоліття			2		6
	Самостійна робота 1	Система вищої освіти в Україні: структура та принципи діяльності закладів вищої освіти				20	3
1	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 1				6	
	ПМК 1	Підсумковий контроль за змістовий модуль 1					6
Всього за змістовий модуль 1 – 30 год.			2		2	26	18
Змістовий модуль 2 «Дидактика вищої школи»							
1	Лекція 2	Організація освітнього процесу у вищій школі	2				3
	Практичне заняття 2	Основи дидактики вищої школи			2		6
	Самостійна робота 2	Форми організації та методи навчання у вищій школі				14	3

1	Практичне заняття 3	Методи, засоби і форми навчання у закладі вищої освіти			2		6
	Самостійна робота 3	Сучасні технології навчання у ЗВО. Система діагностики навчальних досягнень студентів				14	3
2	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 2				6	
	ПМК 2	Підсумковий контроль за змістовий модуль 2					6
Всього за змістовий модуль 2 – 40 год.			2		4	34	27
Змістовий модуль 3 «Виховна функція вищої школи. Педагогічний менеджмент»							
2	Лекція 3	Система виховної роботи у вищій школі	2				3
	Практичне заняття 4	Виховна робота зі студентською молоддю. Основи управління у вищій школі			2		6
	Самостійна робота 4	Студентський колектив в системі виховання студентської молоді.				18	3
2	Лекція 4	Управління закладом вищої освіти	2				3
	Практичне заняття 5	Специфіка професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи.			2		6
	Самостійна робота 5	Формування педагогічної культури викладача вищої школи				18	3
3	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 3				6	
	ПМК 3	Підсумковий контроль за змістовий модуль 3					6
Всього за змістовий модуль 3 – 50 год.			4		4	42	30
Екзамен							25
Всього з навчальної дисципліни – 120 год.			8		10	102	100

5. Теми і зміст лекцій

Тема 1. Предмет і завдання педагогіки вищої школи

1. Предмет педагогіки вищої школи.
2. Основні функції та завдання педагогіки вищої школи.
3. Характеристика основних категорій педагогіки вищої школи.
4. Структура дисципліни. Зв'язок з іншими науками.
5. Структура закладу вищої освіти.
6. Система вищої освіти в Україні.
7. Напрями модернізації вищої освіти України в умовах євроінтеграції

Тема 2. Організація освітнього процесу у вищій школі

1. Дидактика вищої школи: сутність, мета, функції та завдання дисципліни.
2. Організація освітнього процесу у ЗВО.
3. Форми організації освітнього процесу у ЗВО та види навчальних занять.
4. Вимоги до змісту навчання у ЗВО.
5. Методи та технології навчання у ЗВО.
6. Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу у ЗВО.
7. Методи і форми контролю успішності здобувачів освіти.

Тема 3. Система виховної роботи у вищій школі

1. Структура виховного процесу.
2. Психологічні особливості студентського віку. Типологія студентів.
3. Принципи виховання. Зміст, напрями, форми і методи виховної роботи зі студентами.
4. Завдання національного виховання студентської молоді у ЗВО. Мотиви виховання.
5. Моральне виховання студентів. Критерії вихованості особистості.

Тема 4. Управління закладом вищої освіти

1. Педагогічний менеджмент як сучасна теорія управління освітою.
2. Основні поняття теорії педагогічного менеджменту.
3. Загальна характеристика принципів і функцій педагогічного менеджменту.
4. Сутність і зміст управлінської діяльності
5. Особливості управління закладом вищої освіти
6. Керівництво закладом вищої освіти.

6. Теми і зміст семінарських/практичних занять

Тема 1. Загальні основи педагогіки вищої школи. Тенденції розвитку вищої освіти України початку третього тисячоліття

1. Місце педагогіки вищої школи в системі педагогічних наук. Зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками.
2. Предмет, завдання та функції педагогіки вищої школи.
3. Характеристика категоріально-понятійного апарату педагогіки вищої школи.
4. Мета, завдання та зміст вищої освіти в Україні.
5. Система освіти в Україні, її структура. Принципи діяльності освітніх закладів.
6. Стан і тенденції розвитку вищої освіти України початку третього тисячоліття. Болонський процес.
7. Пріоритетні напрями реформування та модернізації вищої освіти в Україні в контексті інтеграції до європейського освітнього простору.

Тема 2. Основи дидактики вищої школи

1. Дидактика – як галузь педагогіки вищої школи. Предмет і об'єкт дидактики вищої школи.
2. Особливості організації освітнього процесу у ЗВО. Структура процесу навчання.
3. Поняття змісту освіти, його складові.
4. Нормативні документи, що визначають зміст вищої освіти.
5. Навчальний план, навчальна програма і підручники вищої школи.

Тема 3. Методи, засоби і форми навчання у закладі вищої освіти

1. Методи та засоби навчання у вищій школі.
2. Форми навчання та форми організації навчання у вищій школі.
3. Підготовка та проведення лекцій.
4. Місце практичних та семінарських занять в організації процесу навчання.
5. Самостійна робота студентів. Курсові, дипломні, магістерські роботи. Науково-дослідна робота студентів. Консультації.
6. Практична підготовка студентів.
7. Сучасні технології навчання у закладі вищої освіти.
8. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю студентів: компоненти, функції, види, методи і форми.

Тема 4. Виховна робота зі студентською молоддю. Основи управління у вищій школі

1. Організація виховної роботи зі студентами у вищій школі. Структура виховного процесу.
2. Психологічні особливості студентського віку. Типологія студентів.
3. Принципи виховання. Зміст, напрями, форми і методи виховної роботи зі студентами.
4. Завдання національного виховання студентської молоді у ЗВО. Мотиви виховання. Моральне виховання студентів. Критерії вихованості особистості.
5. Педагогічний менеджмент як сучасна теорія управління освітою. Основні поняття теорії педагогічного менеджменту.
6. Система управління та керівництво закладом вищої освіти.

Тема 5. Специфіка професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи. Основи педагогічної майстерності

1. Особливості професійної діяльності викладача ЗВО.
2. Професійно-педагогічне спілкування й типологія особистості викладача вищої школи.
3. Зміст та структура комунікативної культури педагога вищої школи.
4. Педагогічна техніка викладача вищої школи.
5. Поняття професійного стресу та профілактика синдрому професійного вигорання.

7. Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для здобувачів:

1. Підготовка до контрольних заходів – 18 год.
2. Опрацювання питань, які не розглядаються на аудиторних заняттях – 84 год., з них на виконання індивідуальних дослідницьких та творчих завдань – 68 год.

Усього 102 год.

Індивідуально-дослідницькі та творчі завдання у межах самостійної роботи спрямовані на формування і розвиток практичних умінь підготовки публікацій, доповідей, педагогічних есе та презентацій з актуальних проблем педагогіки вищої школи.

Результати опанування відповідного матеріалу перевіряються під час усного опитування, модульного і підсумкового (екзамен) контролю знань.

Перелік тем та завдань для самостійного опрацювання:

1. Система вищої освіти в Україні: структура та принципи діяльності закладів вищої освіти.

1.1. Знайти та занотувати визначення поняття «вища освіта», «заклад вищої освіти», «структура закладу вищої освіти», «здобувачі вищої освіти», «класичний університет», «академія», «автономність закладу вищої освіти».

1.2. Підготувати доповідь «Сучасний стан вищої освіти в Україні та необхідність її реформування» (розкрити проблеми української вищої освіти та окреслити шляхи їх розв'язання).

2. Форми організації та методи навчання у вищій школі.

2.1. Знайти та занотувати визначення поняття «лекція», «семінарське заняття», «практичне заняття», «лабораторне заняття», «метод навчання», «прийом навчання», «активні та інтерактивні методи навчання».

2.2. Скориставшись Інтернет-джерелами та додатковою літературою, проведіть дослідження становлення і розвитку лекції як форми організації навчання у вищій школі. Здійсніть періодизацію цього процесу в історії вітчизняної педагогіки. За результатами дослідження підготуйте повідомлення із використанням презентації.

2.3. Підготувати фрагмент лекції (семінарського заняття) із застосуванням інтерактивних методів навчання.

3. Сучасні технології навчання у ЗВО. Система діагностики навчальних досягнень студентів.

3.1. Наведіть у формі презентації одну із сучасних класифікацій технологій навчання. Дайте коротку характеристику кожної з технологій.

3.2. Підготувати конспект заняття із використанням однієї з сучасних технологій навчання (проблемна технологія, проєктна технологія, кейс-метод, ділова гра, технологія особистісно-зорієнтованого навчання, тощо).

3.3. Розкрийте сутність тестового контролю навчальних досягнень здобувачів. Опишіть переваги електронного тестування для дистанційного навчання в сучасних умовах.

4. Студентський колектив в системі виховання студентської молоді.

4.1. Знайти та занотувати визначення поняття «виховання», «мета виховання ЗВО», «система виховної роботи», «етапи планування виховної

роботи», «система планування виховної роботи в ЗВО», «наставництво», «куратор», «напрями роботи кураторів академічних груп», «етапи виховної роботи куратора групи».

4.2. Підготувати реферативне повідомлення на тему: «Особливості планування виховної роботи у ЗВО» або «Шляхи вдосконалення діяльності куратора академічної групи».

4.3. Ознайомтесь із різними методиками вивчення студентського колективу й оберіть більш вподобану Вами. Опрацюйте на групі другого курсу обрану Вами методика. Визначте її позитивні та негативні сторони. Підготуйте доповідь на тему «Причини зниження згуртованості та способи боротьби з ними».

5. Формування педагогічної культури викладача вищої школи.

5.1. Знайти та занотувати визначення поняття «педагогічна культура», «професійна етика», «педагогічний колектив», «професійно-особистісна взаємодія», «педагогічний такт», «культура педагогічного спілкування».

5.2. Проаналізуйте основні аспекти педагогічної культури викладача ЗВО на сучасному етапі. Дайте коротку характеристику основних складових педагогічної культури викладача.

5.3. Підготувати педагогічне есе на тему «Імідж сучасного педагога ЗВО».

Курсова робота з дисципліни «Педагогіка вищої школи»

Курсова робота – це самостійна науково-дослідницька робота, основним завданням якої є систематизація, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань здобувача вищої освіти зі спеціальності. А саме:

- застосування здобувачем набутих знань за фахом навчання на практиці при розв'язанні конкретних, наукових, технічних, виробничих і педагогічних, а також освітніх і культурних завдань;
- розвиток у здобувача навичок самостійної роботи й оволодіння ним методикою дослідження й експериментування;
- з'ясування рівня підготовленості здобувачів до творчої роботи в умовах перебудови системи вищої освіти;
- визначення рівня наукової кваліфікації здобувача освіти.

При оцінюванні курсової роботи виходять з того, що здобувач повинен уміти:

- формулювати мету і завдання дослідження;

- складати план дослідження;
- вести бібліографічний пошук із застосуванням сучасних інформаційно-цифрових технологій;
- використовувати сучасні методи наукового дослідження, модифікувати наявні та розробляти нові методи, виходячи із завдань конкретного дослідження;
- обробляти отримані дані, аналізувати і синтезувати їх на базі відомих літературних джерел;
- оформляти результати досліджень відповідно до сучасних вимог, нормативних документів та власних умінь і навичок наукового пошуку.

Виконання курсової роботи вимагає від здобувача закладу вищої освіти не тільки ґрунтовної підготовки в галузі обраної спеціальності, але й оволодіння методикою дослідження, тобто навичками і прийомами наукового пошуку.

Метою курсової роботи з дисципліни «Педагогіка вищої школи» є здатність здобувача другого рівня вищої освіти застосовувати здобуті теоретичні знання з основ педагогіки вищої школи у закладі вищої та фахової передвищої освіти на практиці й самостійно осмислювати актуальні проблеми сучасного освітнього середовища; формування початкових умінь проводити педагогічний експеримент, чітко й логічно викладати свої думки й судження; формулювати висновки, рекомендації, оформляти результати.

Вимоги до підготовки, написання та оформлення курсової роботи з дисципліни, орієнтовну тематику представлено в методичних рекомендаціях до виконання курсових робіт:

Методичні рекомендації до виконання курсових робіт з дисципліни «Педагогіка вищої школи» для здобувачів вищої освіти спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки заочної форми навчання / упорядник В.С. Кулішов. Біла Церква: БІНПО, 2021, 23 с. URL: <https://surl.li/txphai>

8. Методи навчання

Навчання не залежно від форми викладання (очна чи дистанційна) передбачає використання словесних (лекція, розповідь, пояснення, бесіда), наочних (ілюстрація, демонстрація, спостереження) та практичних (практична робота, тренувальні і творчі вправи) методів навчання.

Під час лекційних занять використовуються презентації, які поєднують словесні та наочні методи навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти акумулювати знання.

Під час практичних занять застосовуються словесні та практичні методи навчання, які спрямовані на формування у здобувачів вищої освіти здібностей пізнання, а саме: дискусії, індивідуальна та командна форма роботи, кейси.

Самостійна робота базується на наочних та практичних методах навчання і направлена на самостійне оволодіння здобувачами вищої освіти знаннями за темами навчальної дисципліни.

9. Система оцінювання навчальних досягнень

Навчальна дисципліна оцінюється за 100-бальною шкалою за видами навчальної діяльності.

Види робіт	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	12
Участь у практичних заняттях (виступи, проблемні ситуації)	30
Самостійна робота (аналіз інформаційних джерел, підготовка повідомлень, опрацювання спеціальної літератури, індивідуально-дослідницькі та творчі завдання)	15
Тестування за змістовими модулями 1, 2 та 3	18
Екзамен	25

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	задовільно
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

1. Е-бібліотека до ОПП «Педагогіка вищої школи». URL: <https://surl.lu/kykqkc>
2. Кулішов В.С. Педагогіка вищої школи: електронний навчально-методичний комплекс з дисципліни. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2024. 120 с. URL: <https://surl.li/xciummy>
3. Кулішов В.С. Педагогіка вищої школи: методичні рекомендації до виконання самостійної роботи з дисципліни. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2024. 22 с. URL: <https://surl.li/bjgbem>

11. Приклади тестових завдань

1. Педагогіка найтісніше пов'язана з науками, які становлять її засадницькі основи:
 - а) анатомія, фізіологія людини та психологія
 - б) філософія та природничі науки
 - в) історія, філософія, медицина
 - г) анатомія, фізіологія людини, історія, філософія.
2. Педагогіка вищої школи – це:
 - а) частина філософії
 - б) комплекс теоретичних і прикладних наук про процеси виховання, навчання, освіти
 - в) наука про закономірності навчання і виховання студентів, а також їх наукову і професійну підготовку як спеціалістів
 - г) наука про управління у сфері вищої освіти.
3. Освітньо-професійний ступінь, що здобувається на початковому рівні вищої освіти і присуджується вищим навчальним закладом у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньої-професійної програми, обсяг якої становить 90-120 кредитів ЄКТС це:
 - а) молодший бакалавр
 - б) бакалавр
 - в) магістр
 - г) доктор філософії
 - д) доктор наук.
4. Ступінь бакалавра відповідає освітньому рівню вищої освіти:
 - а) початковий рівень

- б) перший рівень
- в) другий рівень
- г) третій рівень

5. Яка із перерахованих посад не належить до посад науково-педагогічних працівників вищого навчального закладу:

- а) асистент
- б) доцент
- в) науковий співробітник
- г) ст. викладач.

6. Колегіальним органом управління вищого навчального закладу є:

- а) вчена рада
- б) загальні збори (конференція) трудового колективу
- в) наглядова рада
- г) ректорат.

7. Лекція – це:

- а) стрункий, логічно завершений науково обґрунтований, послідовний і систематизований виклад певної наукової проблеми.
- б) вид занять, який передбачає самостійне опрацювання студентами окремих тем і проблем відповідно до змісту навчальної дисципліни та обговорення результатів цього вивчення.
- в) форма навчального заняття, на якому педагог організує детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни і формує уміння і навички їх практичного застосування шляхом виконання відповідно поставлених завдань.

8. Самостійна робота – це:

- а) це різноманітні види індивідуальної і колективної навчально-пізнавальної діяльності студентів, які здійснюються ними на навчальних заняттях або у позааудиторний час за завданнями викладача, під його керівником, але без його безпосередньої участі;
- б) педагогічний супровід, спостереження і перевірка успішності навчально-пізнавальної діяльності студентів;
- в) самостійно виконане навчально-наукове дослідження аналітично-розрахункового характеру на певну тему;

г) це письмовий огляд наукових та інших джерел з обраної теми або стислий виклад у письмовому вигляді змісту наукової праці.

9. Метод розв'язання завдань за дуже обмежений час, дає можливість обговорити і здійснити селекцію ідей:

- а) лекція;
- б) семінар-дискусія;
- в) мозковий штурм;
- г) робота у малих групах.

10. Метою практичної підготовки студентів є:

- а) розширення знань та умінь з професії;
- б) підготовка до захисту дипломного проєкту;
- в) відпрацювання основних знань, умінь та навичок у реальних умовах професії;
- г) становлення студента як майбутнього спеціаліста.

11. Навчальна книга, в якій розкривається зміст навчального матеріалу з конкретної дисципліни відповідно до вимог чинної програми це:

- а) навчальний посібник
- б) навчально-методичний посібник
- в) підручник
- г) методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни.

12. Огляд, короткий, послідовний, стислий письмовий виклад основного змісту книги, статті, лекції, записаний у розповідній формі:

- а) конспект
- б) анотація
- в) план
- г) рецензія.

13. Рівень наукового дослідження, на якому встановлюють нові наукові факти і на основі їх узагальнення формують закономірності це:

- а) теоретичний
- б) емпіричний
- в) філософський
- г) конкретно-науковий.

14. Принцип виховання, який спрямований на врахування багатогранної природи людини, особливостей її анатомо-фізіологічного і психічного розвитку:

- а) принцип народності
- б) принцип демократичності
- в) принцип природовідповідності
- г) принцип гуманізації
- д) принцип неперервності.

15. Принцип виховання, який випливає з того, що виховання є багатогранним і багатфакторним процесом, який не обмежується ні часовими, ні віковими рамками; виховання здійснюється з часу народження і триває впродовж усього життя:

- а) принцип народності
- б) принцип демократичності
- в) принцип природовідповідності
- г) принцип гуманізації
- д) принцип неперервності.

16. Що передбачає рейтингова система?

- а) Визначення рівня оволодіння студентами змістом навчального матеріалу модуля, цілісного курсу, сформованості умінь і навичок
- б) Підготовку комп'ютерних програми для використання тестових методик перевірки якості знань, умінь та навичок
- в) Забезпечення оцінювання навчальної діяльності студентів.

17. Що таке компетенція?

- а) Здатність особистості застосовувати в професійній діяльності набуті знання, уміння та навички, а також використовувати узагальнені способи виконання дій
- б) Динамічна комбінація знань, розуміння, умінь та навичок, цінностей, інших особистісних якостей
- в) Здатність особистості навчатися за освітньо-професійною, освітньо-наукової програмами.

18. «Студент» у перекладі з латинської означає:

- а) той, хто прямує до мети
- б) той, хто важко працює

- в) той, хто сумлінно працює
- г) той, хто навчається.

19. При проведенні іспитів чи заліків студенти різного темпераменту будуть поводити себе по різному. Студент якого типу темпераменту буде поводитись наступним чином: буде хвилюватися, розгубиться, зіб'ється з думки, і навіть знаючи відповідь, в ситуації нервозності може відмовитися відповідати:

- а) флегматик
- б) меланхолік
- в) сангвінік
- г) холерик.

20. Державний документ, в якому визначено зміст освіти з окремої навчальної дисципліни з виділенням розділів, тем, кількості годин на їх опрацювання це:

- а) стандарт вищого навчального закладу
- б) навчальний план
- в) навчальна програма
- г) навчальний підручник.

12. Перелік питань до екзамену з дисципліни

1. Місце педагогіки вищої школи в системі педагогічних наук.
2. Зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками.
3. Методологічні аспекти педагогіки вищої школи.
4. Методологія педагогіки вищої школи у світлі сучасної парадигми науки.
5. Поняття про цілісний педагогічний процес.
6. Цільовий компонент цілісного педагогічного процесу у вищій школі.
7. Процесуальний компонент цілісного педагогічного процесу у вищій школі.
8. Результативний компонент цілісного педагогічного процесу у вищій школі.
9. Аналітико-коригувальний компонент цілісного педагогічного процесу у вищій школі.
10. Закономірності педагогічного процесу у вищій школі.
11. Категорії педагогіки вищої школи.

12. Методи педагогіки вищої школи.
13. Мета, завдання та зміст вищої освіти в Україні.
14. Система освіти в Україні, її структура.
15. Принципи діяльності закладів освіти.
16. Стан і тенденції розвитку вищої освіти України початку третього тисячоліття.
17. Болонський процес. Пріоритетні напрями реформування та модернізації вищої освіти в Україні в контексті інтеграції до європейського освітнього простору.
18. Дидактика як галузь педагогіки вищої школи.
19. Предмет і об'єкт дидактики вищої школи.
20. Організація освітнього процесу у вищій школі.
21. Закони та закономірності навчання.
22. Зміст освіти. Нормативні документи, що визначають зміст вищої освіти.
23. Навчальний план, навчальна програма і підручник вищої школи.
24. Сутність і структура процесу навчання у ЗВО.
25. Принципи навчання у закладі вищої освіти.
26. Методи та засоби навчання у закладі вищої освіти.
27. Дидактичні вимоги до вибору методів навчання у закладі вищої освіти.
28. Структура процесу оволодіння знаннями, уміннями й навичками, формування компетентності.
29. Лекції та методика їх проведення. Психолого-педагогічні вимоги до проведення лекції у вищій школі.
30. Семінарські заняття у закладах вищої освіти.
31. Практичні заняття у закладах вищої освіти.
32. Консультування та види консультацій.
33. Комплексні форми організації навчання.
34. Дидактичні основи індивідуальних занять.
35. Педагогічна і виробнича практика здобувачів вищої освіти.
36. Самостійна робота, вимоги до її організації.
37. Дистанційне навчання в системі освіти: соціально-економічна потреба, сутність, умови ефективності.
38. Форми, види і методи організації науково-дослідницької роботи здобувачів.
39. Система діагностики знань і вмінь здобувачів у ЗВО.
40. Значення та функції оцінювання навчальних досягнень здобувачів.

41. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю здобувачів.
42. Модульно-рейтинговий контроль.
43. Організація виховної роботи зі здобувачами освіти у вищій школі.
44. Структура виховного процесу у вищій школі.
45. Психологічні особливості студентського віку. Типологія здобувачів вищої освіти.
46. Принципи виховання.
47. Зміст, напрями, форми і методи виховної роботи зі здобувачами освіти.
48. Завдання національного виховання студентської молоді у ЗВО. Мотиви виховання.
49. Моральне виховання здобувачів вищої освіти.
50. Критерії вихованості особистості.
51. Педагогічний менеджмент як сучасна теорія управління освітою.
52. Система управління закладом вищої освіти.
53. Основні поняття теорії педагогічного менеджменту.
54. Загальна характеристика принципів і функцій педагогічного менеджменту. Особливості діяльності викладача ЗВО.
55. Професійно-педагогічне спілкування викладача вищої школи.
56. Типологія особистості викладача вищої школи.
57. Педагогічна культура викладача вищої школи.
58. Педагогічна техніка викладача вищої школи.
59. Профілактика синдрому професійного вигорання.

13. Рекомендована література

ОСНОВНА

1. Барбашова І. Дидактика : навчальний посібник. 3-тє видання, оновлене та виправлене. Мелітополь : Видавничий будинок міської друкарні, 2022. 237 с.
2. Барбашова І. Основи едукології : навчальний посібник. Мелітополь : Видавничий будинок міської друкарні, 2022. 170 с.
3. Зайченко І.В. Педагогіка і методика навчання у вищій школі : підручник. 3-є видання. К.: Ліра-К, 2020. 512 с.
4. Зайченко І.В. Теорія і методика професійного навчання: посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 580 с.
5. Кулішов В.С. Дидактика вищої школи: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. 142 с.
URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/731992/1/Дидактика%20ВШ_посібник.pdf

6. Кулішов В.С. Педагогіка вищої школи: електронний навчально-методичний комплекс з дисципліни. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2024. 120 с. URL: <https://surl.li/xciumy>

7. Кулішов В.С. Педагогіка вищої школи: методичні рекомендації до виконання самостійної роботи з дисципліни. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2024. 22 с. URL: <https://surl.li/bjgbem>

8. Кучинська І. О. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г., 2020. 291 с.

9. Марцева Л.А. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 150 с. URL:

<https://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8091/Марцева.pdf?sequence=3&isAllowed=y>

10. Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Педагогіка вищої школи» спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки денної та заочної форми навчання: 2-ге вид. перероб. та доповн. / Уклад.: С.А.Саяпіна, О. Г. Коркішко, А.В.Коркішко. Слов'янськ: ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», 2021. 100 с. URL: <http://dspace.ddpu.edu.ua/ddpu/bitstream/123456789/619/1/Метод.вказівки%20Педдагогіка%20вищої%20школи%2C2021.pdf>

11. Нагачевська З.І. Педагогіка : навч.-метод. посіб. для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (спеціалізація історія). Івано-Франківськ: НАІР, 2020. 144 с. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/5936/1/Нагачевська%20З.І.%20Педагогіка%202020.pdf>

12. Педагогіка вищої школи : Підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С.Г. Немченко, В.В. Крижко, І.Ф. Шумілова, О.М. Старокожко, О.Б. Голік. Бердянськ: БДПУ, 2020. 517 с. URL: <https://dspace.bdpu.org/bitstream/123456789/3261/3/Pedahohika%20vyshchoyi%20shkoly.pdf>

13. Педагогіка вищої школи. Методичні рекомендації для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2022. 32 с. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/28ba2b10-af59-478f-9db8-9880a7d8d2d1/content>

14. Петков С.В. Методика викладання в школі: теорія і практика:

навчально-методичний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 216 с.

15. Сидоренко В. Внутрішня система забезпечення якості освіти у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти: інструменти, процедури, заходи: навчально-методичний путівник / Вікторія Сидоренко, Володимир Кулішов. Біла Церква: БІНПО, 2021. 48 с. URL: https://binpo.com.ua/wp-content/uploads/2021/11/ВНУТРІШНЯ-СИСТЕМА-ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ-ЯКОСТІ-ОСВІТИ-У-БІНПО_ІНСТРУМЕНТИ-ПРОЦЕДУРИ-ЗАХОДИ.pdf

16. Стинська В.В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Івано–Франківськ : 2022. 180 с. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/15340/1/Навчальний%20посібник%20на%20сайт.pdf>

17. Шевчук С.С., Кулішов В.С. Дидактика професійної освіти: практико-зорієнтований аспект: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ, 2021. 212 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/728477/1/ДИДАКТИКА%20посібник.pdf>

ДОПОМІЖНА

18. Дольнікова Л.В., Мукан Н.В. Професійна педагогіка: Навчальний посібник. Львів : Львівська Політехніка, 2021. 324 с. URL: https://www.researchgate.net/publication/365004487_Profesijna_pedagogika_navc_posibnik_Lubov_Dolnikova_Natalia_Mukan_za_red_Natalii_Mukan_-_Lviv_Vidavnistvo_Lvivskoi_politehnik_i_2021_-_324_s

19. Інноваційні освітні технології : навчально-методичний посібник / упорядник Л. М. Прокопів. Івано-Франківськ, 2020. 172 с. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/2647/1/Навчально-методичний%20посібник.pdf>

20. Кулішов В.С. Аналіз вітчизняного ринку праці щодо затребуваності фахівців за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки. *Імідж сучасного педагога*. 2022. № 4 (205). С. 27–31. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/733066/1/Кулішов_ринок%20праці.pdf

21. Кулішов В.С. Теоретичні і методичні аспекти проведення інтегрованих занять у закладі професійної освіти на засадах компетентнісного підходу: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2021. 68 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/724681/1/Кулішов%20В.С._навчально-методичний%20посібник%202021.pdf

22. Кулішов В.С., Пахомов І.В. Формування професійних компетентностей фахівців відповідно до вимог ринку праці (на прикладі міста Біла Церква Київської області). Збірник наукових статей Всеукраїнської науково-практичної конференції «*Суспільство, наука, освіта: актуальні дослідження, теорія та практика*» (Біла Церква, 23-24 листопада 2023 р.) / за заг. ред. Я.В. Новака. Біла Церква : Білоцерківський інститут економіки та управління, 2023. Вип. 20. С. 66–72.

23. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / О.І. Федоренко, В.О. Тюріна, С.П. Гіренко, С.М. Бойко, М.О. Котелюх, П.Д. Червоний, О.В. Медведєва; за заг. ред. О.І. Федоренко. Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. 240 с.

24. Сидоренко, В. В., Кулішов, В. С., & Торба, Н. Г. (2023). Інноваційні підходи до організації видів практик здобувачів вищої освіти в період воєнного стану. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 5(1), 1-15. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2023.5110>

25. Сікорський П.І. Нова педагогіка: Особистісно-розвивальні аспекти: Навчальний посібник. Львів : Львівська Політехніка, 2021. 540 с.

26. Шевчук С.С., Кулішов В.С. Дидактика професійної освіти: практико-зорієнтований аспект: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ, 2021. 212 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

27. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://dnpb.gov.ua>

28. Закон України «Про вищу освіту»: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

29. Закон України «Про освіту»: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>

30. Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.mon.gov.ua

31. Навчально-інформаційний портал БІНПО: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://binpo.com.ua>